

Тема. Додавання та віднімання многочленів

Мета. Вдосконалювати вміння додавати та віднімати многочлени

Пригадайте

- Що означає привести многочлен до стандартного вигляду?
- Що означає звести подібні доданки?
- Які ви знаєте правила розкриття дужок?
- Як знайти суму, різницю многочленів?

Поміркуйте

1. Який із наведених виразів набуває тільки від'ємних значень?

А) $x^6 + 4$; Б) $x^6 - 4$; В) $-x^6 + 4$; Г) $-x^6 - 4$.

2. Якого найменшого значення може набути вираз: $(x - 7)^2 + 2$?

А) 2; Б) 7; В) 5; Г) 9.

3. Знайдіть різницю многочленів $x^2 - 3x - 4$ і $x - 3x^2 - 2$.

А) $4x^2 - 4x - 2$; Б) $-2x^2 - 4x - 2$; В) $-2x^2 - 2x - 6$; Г) $4x^2 - 4x - 6$.

Розв'язування задач**Задача 1**

Для якого значення змінної y :

1) сума многочленів $2y^3 - 3y + y^2$ та $5y - 2y^3 - y^2 + 7$ дорівнює 19;

2) різниця двочлена $5y^2 - 7y$ і тричлена $2y^2 - 8y + 9$ дорівнює двочлену $3y^2 - 3y$?

Розв'язання.

$$1) (2y^3 - 3y + y^2) + (5y - 2y^3 - y^2 + 7) = 19;$$

$$2y^3 - 3y + y^2 + 5y - 2y^3 - y^2 + 7 = 19;$$

$$2y + 7 = 19;$$

$$2y = 12;$$

$$y = 6.$$

Відповідь: 6.

$$2) (5y^2 - 7y) - (2y^2 - 8y + 9) = 3y^2 - 3y;$$

$$5y^2 - 7y - 2y^2 + 8y - 9 = 3y^2 - 3y;$$

$$3y^2 + y - 3y^2 + 3y = 9;$$

$$4y = 9;$$

$$y = 2,25.$$

Відповідь: 2,25.

Задача 2

Який многочлен стандартного вигляду потрібно записати замість пропусків, щоб одержати тотожність:

$$1) -(\dots) = 4p - q;$$

$$2) -(\dots) = 4m^2 - p^2 + 5;$$

$$3) (\dots) + 2m^2n - 5mn^2 = 7m^2 - 3mn^2;$$

$$4) 7a^2b + 9a^3 + (\dots) = 8a^2b;$$

$$5) 3 + 2a^2 - 5a + (\dots) = 9a^2 - 12;$$

$$6) (\dots) - (4x^2 - 2xy) = 5 + 5x^2 - 2xy?$$

Розв'язання.

- 1) $-(-4p + q) = 4p - q$;
- 2) $-(-4m^2 + p^2 - 5) = 4m^2 - p^2 + 5$;
- 3) $(7m^2 - 2m^2n + 2mn^2) + 2m^2n - 5mn^2 = 7n^2 - 3nm^2$;
- 4) $7a^2b + 9a^3 + (a^2b - 9a^3) = 8a^2b$;
- 5) $3 + 2a^2 - 5a + (7a^2 - 15 + 5a) = 9a^2 - 12$;
- 6) $(9x^2 - 4xy + 5) - (4x^2 - 2xy) = 5 + 5x^2 - 2xy$.

Задача 3

Велосипедистка була в дорозі 4 год. За першу годину вона проїхала x км, а за кожну наступну - на 3 км більше, ніж за попередню. Яку відстань проїхала велосипедистка:

- 1) за другу годину;
- 2) за третю годину;
- 3) за перші три години;
- 4) за весь час руху?

Розв'язання.

- 1) $(x + 3)$ км;
- 2) $(x + 3) + 3 = (x + 6)$ км;
- 3) $x + (x + 3) + (x + 6) = (3x + 9)$ км;
- 4) $(3x + 9) + (x + 6 + 3) = (4x + 18)$ км.

Задача 4

Доведіть тотожність:

$$1) (x - y) + (y - p) - (x - p) = 0; \quad 2) (a^2 + b^2 - c^2) - (b^2 - a^2 - c^2) - (a^2 - b^2) = a^2 + b^2.$$

Розв'язання.

- 1) $(x - y) + (y - p) - (x - p) = x - y + y - p - x + p = 0$ — тотожність доведена;
- 2) $(a^2 + b^2 - c^2) - (b^2 - a^2 - c^2) - (a^2 - b^2) = a^2 + b^2 - c^2 - b^2 + a^2 + c^2 - a^2 + b^2 = a^2 + b^2$
тотожність доведена.

Задача 5

У вас є три відра, кожне з яких уміщує цілу кількість літрів. Якщо вилити повне перше відро води у друге, то вона займе $\frac{2}{3}$ його об'єму, а якщо вилити у третє, то $\frac{3}{4}$ його об'єму. Сума об'ємів трьох відер менша від 30 літрів. Знайдіть об'єм кожного відра.

Розв'язання.

Позначимо ємність відер x , y і u відповідно.

За умовою $x = \frac{2}{3}y$ і $x = \frac{3}{4}u$. Тоді:

$$x : \frac{2}{3} = \frac{3}{2}x; \quad u = x : \frac{3}{4} = \frac{4}{3}x.$$

Сума об'ємів трьох відер дорівнює:

$$x + \frac{3}{2}x + \frac{4}{3}x = \frac{6}{6}x + \frac{9}{6}x + \frac{8}{6}x = \frac{23}{6}x.$$

Значення цього виразу є цілим числом, меншим 30, тільки якщо $x = 6$.

$$\text{Тоді } y = \frac{3}{2} \cdot 6 = 9; \quad u = \frac{4}{3} \cdot 6 = 8.$$

Відповідь: 6л, 9л, 8л.

Поміркуйте

Які правила допоможуть записати многочлен у вигляді суми або різниці многочленів?

Домашнє завдання

Виконати письмово №479, 486

Фото виконаної роботи потрібно надіслати на HUMAN або на електронну пошту nataliartemiuk.55@gmail.com

Джерело

О. Істер Алгебра, підручник для 7 класу, ч.2. - Київ: "Генеза". – 2024